

ИСКУСТВО ГОВОРИ ДА СЕ ОКО ВЕЛИКИХ ТЕРОРИСТИЧКИХ УДАРА НА ЗАПАДУ ПЛЕТУ ОПАСНЕ ИГРЕ ВИСОКЕ ПОЛИТИКЕ И НАЈМОЋНИЈИХ СПЕЦИЈАЛНИХ СЛУЖБИ СВЕТА

Опрез и четворе очи

Једанаест септембар 2001. послужио је да оправда два рата и отворени амерички војни скок на стратешку зону Средње Азије. Још се не зна за шта би могао да послужи лондонски 7. јул 2005. Европа не сме бити ни сувише емотивна ни брзоплетата, да не би упала у замку да подржи нове такве ратове, баш као ни терористичку логику. И то управо због невиних жртава, оних у Мадриду и Лондону, али и оних у Басри, на Западној обали Јордана или на српском Косову

Пише: Паоло Емилијани

Атенат на Лондон је одавно вишио у ваздуху.

По-сле 11. сеп-тем-бра и зва-нич-ног про-гла-ше-ња се-зо-не „бор-бе про-тив те-ро-ри-зма”, то је ли-чи-ло на „тако логичан” циљ за те-ро-ри-стич-ке бан-де ко-је, пре-ма Бу-шу и Бле-ру, опе-ри-шу по све-ту.

Ве-ли-ка Бри-та-ни-ја је уче-ство-ва-ла у свим атлант-ским агре-сив-ним ра-то-ви-ма и пред-ста-вља, за-јед-но са САД, нај-и-сту-ре-ни-ји од-ред За-па-да. За-то су сви сма-тра-ли да је про-сто „суд-би-на” да се, пре или ка-сни-је, спо-зна це-на та-квог ан-га-жма-на. Мо-жда се Шпан-ци пи-та-ју за-што је Ма-дрид окр-ва-вљен пре ен-гле-ског глав-ног гра-да и мо-жда то ни-ка-да не-ће са-зна-ти.

Све до 10. сеп-тем-бра 2001. свет-ска сце-на била је, бар привидно, вр-ло разнолика. Ме-ђу-на-род-ни те-ро-ри-зам, та-кав ка-кав да-нас по-сто-ји, ни-је по-сто-јао и Аме-ри-кан-ци-ма, барем оним просечним, ни-је ни па-да-ла на ум мо-гућ-ност на-па-да на њи-хо-вој те-ри-то-ри-ји. На-рав-но, би-ло је изузетака, али су такви ауто-ри оста-ја-ли у сен-ци, побуђујући сум-њу да се мо-гло ра-ди-ти о уну-тра-шњим пи-та-њи-ма САД.

По сло-же-но-сти на-па-да, по зна-ча-ју ци-ље-ва и по ра-зор-ним ре-зул-та-ти-ма, пра-ви ка-мен ме-ђаш је упра-во 11. сеп-тем-бар.

Аме-ри-кан-ци, ко-ји су већ де-сет го-ди-на не-пре-кид-но на-па-да-ли Ирак (за-јед-но са Бри-тан-ци-ма) и наметали ирач-кој на-ци-ји на срам-ни ем-бар-го ко-ји је уби-јао ми-ли-о-не не-моћ-них, са-зна-ли су и ка-ко из-гле-да те-рор у њи-хо-вој ку-ћи. На-рав-но, ни овом при-ли-ком не мо-же-мо да оста-ви-мо по стра-ни сум-ње ко је до-и-ста ста-јао иза тог на-па-да у САД и да ли су аме-рич-ке слу-жбе, ако не ор-га-ни-зо-ва-ле тај шо-кант-ни удар, ба-рем зна-ле и због сво-јих по-тре-ба пре-ћу-та-ле да се на-пад спре-ма.

Очи-глед-но је да је сва-ко ко је имао екс-трем-на не-га-тив-на осе-ћа-ња пре-ма атлан-ти-стич-кој по-ли-ти-ци и ње-ним кр-ва-ви-м по-сле-ди-ца-ма, уз сво дубоко по-што-ва-ње пре-ма не-ви-ним жр-тва-ма, био за-до-во-љан ка-да је ви-део да су кри-ми-нал-ци ис-пла-ће-ни истом мо-не-том те-ро-ра. На тај на-чин се мо-гу об-ја-сни-ти на-род-не ма-ни-фе-ста-ци-је ра-до-сти у Па-ле-сти-ни или Ира-ку од-мах по-сле ве-сти о на-па-ду.

ТРАГОВИ ДУГИХ РЕПОВА

Али, то не по-ка-зу-је ни-ка-кву ве-зу из-ме-ђу оно-га ко је пла-ни-рао и из-вео те-ро-ри-стич-ку ак-ци-ју и по-ме-ну-тих на-ро-да.

Шта-ви-ше, вре-ме-ном су се по-ја-ви-ле уз-не-ми-ра-ва-ју-ће кон-тра-дик-ци-је из-ме-ђу ствар-но-сти и зва-нич-не вер-зи-је ко-ју су да-ле аме-рич-ке вла-сти. На при-мер, ни-ко не би мо-гао по-ве-ро-ва-ти да је-дан од до-ка-за за уме-ша-ност магловито иден-ти-фи-ко-ва-них „ислам-ских ин-те-гра-ли-ста”, за које се тврди да су раз-не-ли не-ки авион, мо-же да бу-де про-на-ла-же-ње не-ког па-со-ша или *Ку-ра-на* на зга-ри-шти-ма. Али, атлант-ска си-ла је ус-пе-ла да оства-ри „чу-до”, јер је наметнула да буде „свеопште прихваћена” вер-зи-ја догађаја ко-ју би сва-ко па-ме-тан од-био да при-хва-ти.

Ка-да је свет об-и-шла вест о атен-та-ти-ма у Лон-до-ну, ниг-де ни-је би-ло ма-ни-фе-ста-ци-ја ра-до-сти.

Па ипак, знамо, Бри-тан-ци ни-су ни-шта ма-ње од-го-вор-ни од Аме-ри-ка-на-ца, ни-ти ужи-ва-ју ве-ће сим-па-ти-је ме-ђу на-ро-ди-ма ко-ји су упо-зна-ли ен-гле-ски де-спот-ски ко-ло-ни-ја-ли-зам.

Из-гле-да, ме-ђу-тим, да че-ти-ри го-ди-не ни-су про-те-кле уза-луд.

Је-да-на-е-сти сеп-тем-бар је по-слу-жио да оправ-да два ра-та, а шта ће оправ-да-ва-ти

7. ју-ли?

То је пи-та-ње ко-је су се-би од-мах по-ста-ви-ли на-ро-ди ко-ји се бо-ре за сво-ју сло-бо-ду и ко-ји су у тим на-па-ди-ма ви-де-ли прет-по-став-ку за но-ве не-сре-ће.

Агре-си-ја на Ав-га-ни-стан, нема више никакве сумње у то, пла-ни-ра-на је пре ру-ше-ња ку-ла бли-зна-ки-ња. Шта је још пла-ни-ра-но? На-пад на Си-ри-ју? На Иран? То, на-рав-но, не зна-чи да се ауто-мат-ски по-твр-ђу-ју за-ве-ре-нич-ке те-зе, ко-је би све-ле атен-та-те на аме-рич-ке „уну-тра-шње” ма-три-це. Али, не заборавимо, по-сто-је и „спољ-ни” фак-то-ри за-ин-те-ре-со-ва-ни да се пла-не-тар-ни рат на-ста-ви. Ми-сао нај-пре по-ле-ти ка Изра-е-лу, ко-ји је, пре-ма свим ег-закт-ним ана-ли-за-ма, из-ву-као мак-си-мал-ну ко-рист из прет-ход-них ра-то-ва и одав-но притиска да се уни-ште вла-де ко-је бра-не на-ци-о-нал-ни су-ве-ре-ни-тет на це-лом Бли-ском Ис-то-ку. На-рав-но, ни то ни-је до-вољ-но да се прет-по-ста-ви ди-рект-на уме-ша-ност Мо-са-да у би-ло ко-ју по-ме-ну-ту ак-ци-ју. Ње-го-ва струк-ту-ра је сва-ка-ко ко-ри-стан оба-ве-штај-ни ин-стру-мент, али то ни-је ни-ка-кав до-каз.

НЕКО, ИПАК, ВУЧЕ КОНЦЕ

У сва-ком слу-ча-ју, и не-ки дру-ги ће из-ву-ћи не-сум-њи-ву ко-рист из ове но-ве кли-ме те-ро-ри-стич-ке уз-бу-не, па ни то не мо-же да бу-де до-каз и њи-хо-ве уме-ша-но-сти. Чак ће и ита-ли-јан-ска вла-да са-да има-ти сло-бод-не ру-ке да уве-де ван-ред-не ме-ре ко-је ће оја-ча-ти ње-ну моћ кон-троле, али ни нај-ве-ћи иди-от ме-ђу ита-ли-јан-ским цен-тро-ле-ви-ча-ри-ма, ко-ји у Бер-лу-ско-ни-ју ви-де „ап-со-лут-но зло”, не би ни-ка-да ни по-ми-слио да је он, на би-ло ко-ји на-чин, у до-слу-ху са те-ро-ри-сти-ма.

Ипак, не-ко вуче кон-це.

Зва-нич-на вер-зи-ја на-во-ди да је то Бин Ла-ден, али је те-шко по-ве-ро-ва-ти у ту при-чу. Ал Ка-и-да је ор-га-ни-за-ци-ја ко-ја не по-сто-ји те-ри-то-ри-јал-но, ни-ти има на-род-ну по-др-шку. Бин Ла-ден не-ма и ни-ка-да не би мо-гао ни да има ути-цај ван ужег „са-у-диј-ског” под-руч-ја. По-врх то-га, ЦИА је ство-ри-ла и ис-ко-ва-ла Бин Ла-де-на ра-ди бор-бе про-тив Ру-са, па је те-шко по-ве-ро-ва-ти да би чо-век ко-га су јен-ки-ји ство-ри-ли ујео за ру-ку сво-га тво-р-ца. Ка-да би то ипак би-ло исти-на, мо-ра-ли би-смо ви-де-ти ма-ни-фе-ста-ци-је ра-до-сти „сим-па-ти-зе-ра Ал Ка-и-де”, срећ-них због успе-шног на-па-да на Лон-дон, што се, као што смо ре-кли, ни-је до-го-ди-ло.

Ме-ђу-тим, зна-мо да је ла-ко на-ћи очај-ни-ке спрем-не на све, у из-ве-сним ре-ги-о-ни-ма, и да је још лак-ше ин-стру-мен-та-ли-зо-ва-ти их, али, ру-ку на ср-це, ни-је ре-че-но да мо-ра-ју би-ти исте на-ци-о-нал-но-сти, исте ра-се и исте ре-ли-ги-је.

Сто-га, искре-но жа-ли-мо због не-ви-них жр-та-ва у Лон-до-ну, али ни-смо под-ле-гли жа-ло-сти на тај начин да за-бо-ра-ви-мо да је у Фа-лу-ци или у Ба-сри би-ло ви-ше жр-та-ва, или да уби-ја-ње Па-ле-сти-на-ца тра-је не-пре-ста-но, или да нема краја српским невиним жртвама на Косову, а све у пот-пу-ној ме-диј-ској бло-ка-ди.

То је рат. На не-ким ме-сти-ма бор-ба је ја-сна, а не-где је за-ма-гље-на. За-то, бу-ди-мо опре-зни. Наш не-при-ја-тељ не сме олако да за-до-би-је емо-тив-ну пред-ност, јер ни-ка-да не смемо би-ти спрем-ни да по-др-жи-мо но-ве такве ра-то-ве, баш као што увек и сва-ка-ко од-би-ја-мо те-ро-ри-стич-ку ло-ги-ку. <

(Септембар 2005)